

1.6
DAMWEINIAU

TORCALONUS

YN NGWEITHIAU GLO

DYFFRYN LLYNFI.

▲

LOWER PLACE PIT, BLACKWOOD.

Dydd Iau, Ionawr 11eg, tuag un o'r gloch, bu tanchwa ddychrynlyd yn ngwaith glo Mr. Oakwood, Dyffryn Llynfi, trwy yr hon y colodd un-ar-ddeg o bersonau eu bywydau. Ofnir mai esgeulusdra y gweithwyr fu yr achos. Cafwyd lamp agored yn ymyl un o'r personau gollasant eu bywydau.

Tuag wythnos yn ol, bu damwain yn Lower Place Pit, Blackwood, eiddo Mr. Protheroe, pan y colodd pump o ddynion eu bywydau wrth sincio pwll.

Iôwyr Cymru, gallwn ddysgwyl
Eich bod chwi 'n ofalus iawn
Am eich einioes, heb eich cymell
Unrhyw foreu na phrydnawn ;
Bod yr hen yn gwylio'n ddyfal
Dros yr ieuainc nos a dydd ;
Ymollynga 'r ieu'netyd, weithiau,
Ar fin angu i fod yn rhydd.

Nid rhyw lwmp o gnawd ac esgyrn,
 Heb ddim arall, ydyw dyn ;
 Weithwyr anwyl, o bob oeltran,
 Dwys ystyriwch hyn bob un ;
 Er i ddamwain ddryllio'r babell,
 Nes ei gwneud yn wael eu llun.
 Mae mewn dyn ryw ran *anfarwol* :
 Hen ac ieuaine, 'styriwch hyn.

Pan yn teimlo yn ddiogel,
 Heb fod neb yn teimlo braw—
 Ddim yn meddwl fod yr angeu
 Glas, a'i ddyrnod drwm gerllaw,
 Taniwyd ergyd, 'r ochrau rwygwyd,
 Fe ddirwasgwyd pedwar dyn ;
 Aeth y bywyd yno 'n aberth,
 Gwnawd y cyrph yn wael eu llun.

Trwm fu'r tro yn Nyffryn Llynfi,
 Dwys ystyriwch hyn i gyd,
 Un ar ddeg o'n cydfforddion
 Yrwyd draw i'r bythol fyd !
 Fe fu tanchwa yn ddisymwth,
 Chwalfa erchyll a wnaeth hon !
 Crynai'r ddaear dros filltiroedd,
 Siglai'r cwbl oll o'r bron !

Trwm iawn oedd colledu'r meistri,
 'Roedd eu colled hwy yn fawr ;
 Mae'r colledion weithiau, 'n ddiâu,
 Bron a'u llethu hwynt i'r llawr ;
 Ond 'r oedd colli y bywydau
 'N llawer mwy na'u colled hwy ;
 'Nol i'r meistriaid gael adferiad,
 Teimla y perth'nasau glwy'.

Hawdd in' bellach oll yw gweled
 Mai ansicr einioes dyn;
 Tlawd, cyfoethog, heb wahaniaeth,
 'R ydym oll yn hyn yr un:
 "Nae ymfrostia o'r dydd y foru,"
 Yw lleferydd grasol Duw;
 Teilwng ydyw o wrandawriad
 Astud pawb o ddynol ryw.

Deued holl *deuluoedd* Cymru—
 Riaint, plant, pob oed heb ball,
 I ystyried mai peryglus
 Ydyw rhodio llwybrau'r fall:
 Y mae cellwair—tyngu—rhegi,
 Llygredigaeth o bob rhyw,
 'N uniongyrchol oll yn tynu
 Ar ddyn anfoddlonrwydd Duw.

Bywyd sobr a rhinweddol,
 Gwerthfawrogi moddion gras;
 Plygu i efengyl heddwch,
 Tra b'om ar y ddaear lās;
 Wrth fyw felly ni gawn fynwes
 Daael wrth fyn'd trwy y byd,
 Wrth adael cawn ein symud
 Draw i barthau'r Ganaan glyd.

Boed y gweddwon sydd mewn galar,
 O dan ofal Duw o hyd;
 Dan ei gysgod caffont drigo
 Tra b'ont yma yn y byd:
 Mae yn Noddwr i'r ymddifad
 Yn mhob oes ac yn mhob lle,
 Ymddirieded y teuluoedd
 Yn ymgeledd Brenin ne'.

Two Disastrous Accidents,

At Llynvi Valley, on Thursday, Jan. 11, 1872, an the chain broke, they fell, and were instantly killed. explosion took place, by which eleven men lost their lives. The cause is not yet fully known.

About a week ago at Lower Place Pit, Blackwood, Mr. Protheroe's, several persons were sinking a pit, when supposing all safe, they fired a shot, as they used to do; the wood in the sides gave way. Some escaped unhurt, 4 were crushed awfully, and lost their lives—a man named W. Tovey, one of his legs became entangled in the timber, and he could not climb up, the water engine having been injured could not draw up the water, and the poor fellow had to see it rising till he was drowned. The names of the lost are: W. Treasure, 44, wife and 7 children; W. Johnson, 44, wife and 2 children; W. Tovey, wife and 2 children; M. Richards, 28, single; W. Poole, 27, single.

Though we know not at what moment
Or what manner death will call;
That he will come at some period,
Seriously consider all:
Act with reason and with judgement,
Hear the warnings God does give;
Bow beneath the Saviour's Scepter,
And receive Him, you shall live.

The ways of sin leads to destruction,
Tho' they here will promise ease;
A sober life will lead to honor,
And religion leads to peace;
Peace with God, and peace with conscience,
Peace with all mankind around,
And in death eternal safety,
We have here a solid ground.

GWLADGARWR.

E. & J. GRIFFITHS, ARGRAFFWYR, ABERTAWY.